

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitórésze 25 kr.
 Bélyegdíj minden hírcélésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, június 8.

A delegációk nagy horderejű tárgyalásainál, a függetlenségi párt szakadásánál, az egyházi politikai javaslatoknál, a sommás eljárás reformjánál égetőbb kérdés Bácskában most a szárazság és eső kérdése. Egy évi jómód, sőt megélhetés függ tőle; megszavazhatják a milliókat a hadügyminiszter urnak új ágyukra, puskaporra, legénység szaporítására, mozgó és repülő hidakra stb., — hogy a megszavazott milliókat tényleg be is fizethesse az adózó polgárság, ahhoz Magyarországon — sajnos — ma még nagyon is sok köze van az idő szeszélyének, — egy esőnek.

Az időjárás különben az abnormitásban ugy látszik következetes marad; hetekig tartó szél és szárazság után — mely már-már kétségbe ejtette a gazdákat s kipusztulással fenyegette a gabonát — (a szárazság pl. a csajkás kerület néhány községében hónapokig tartott, hónapokig egy csepp eső sem esett) most úgy megeredt az egek csatornája, hogy csaknem azt mondhatja a gazda ember: Adtál uram esőt, de nincs köszönet benne. S ha még jó ideig így tart, a várva várt eső lesz az oka a gabona kipusztulásának.

Pedig a gazdasági helyzet képe a szárazságot követő első esőzések után gyökeresen és előnyösen megváltozott. Az aggodalmakat, biztató remények és kedvező kilátások váltották föl. Az országos esőzések megáztatták hazánk tikkadt talaját s mentették meg életét a már-már kihaló vetések nagyobb részének. Szóval: azóta nagy és igen örvendetes átalakulást értünk meg az idej termés tekintetében. Ez az eső megmentette gazdasági éviünket s ehhez fűződő sokszoros és fontos magán és állami érdekeinket.

Mert gazdáink körében jelenleg az az általános fölfogás s a tőzsde helyzete is azt bizonyítja, hogy hazánk idej termése, mely a mult hó elején még gyengének mutatkozott, most már jó közepes eredménnyel kecsegtet.

A termés iránt való kilátások javulását a gabonaárak is kifejezik. Buzánál 25 krt, rozsánál 5 krt, árpánál 10 krt vehetünk az utóbbi héten tapasztalt árhanyatlás mértékűit. A zab változatlan, a tengeri száll, a határidőzlet ellanyhult. A tőzsdén pedig értékpapírjaink emelkednek s az irányzat élénk.

A malmok szintén mérsékelték áraikat s a

vételben tartózkodók, mi szintén azt bizonyítja, hogy a termésvizonyok javulását s ebből az üzleti campagne még kedvezőbb alakulását remélik.

De a jóból is megárt a sok s gazdáink a kellő mérvben elért nedvesség után melegeket és napos időt óhajtanak. Mert e nélkül az eső sem érvényesítheti kellően jótékonyágát. Nem elég, hogy a törpeségtől féltett gabona megnőtt; most már az kell, hogy a kifejtett kalász viragozzék, bő és egészséges szemeket teremjen. Nem elég, hogy a kopár rétek gazdagon fölverődtek, hanem most már a jó szénatermelés iránt nyílnak meg az igények. Nem elég, hogy tengerink szépen kikelt, hanem most már a kapálás lehetőségét várjuk, hogy a gyomot eltávolíthassuk. Mindezekre pedig jó meleg, napos idő szükséges, mely nélkül az eddigi esővel elért előnyök tetemes része elenyészne, s gazdáink kedvező kilátásait új aggodalmak sötétítenék el.

A tartós esőzésnek máris lesz egy hátránya, mintegy bizonyossággal annak, hogy a gazdák komplikált érdekei nagyon ritkán, talán sohasem elégíthetők ki teljesen és sokszor még az általuk óhajtott viszonyok is részben károsan hatnak érdekeikre. Az eddigi hátrány az, hogy a mezei munka összetorlódtott, s ha az idő kedvezőre fordul, a munkabér oly magasra emelkedik, hogy a várható jövedelem tetemes részét fölemészti, sőt nem egy helyen a deficitet emeli. Kapálás, kaszálás, szénatermelés összesnek. S még ezeket jól el se végzik, beáll az aratás ideje. A mezei munka ára pedig már eddig is régóta emelkedő irányzatot követett; az országos gazdasági egyensúlyt épen és a kormány most kiadott kimutatásai szerint már 1891-ről 1892-re 8—20% volt az átlagos áremelkedés. Ez évben, különösen az említett viszonyokra tekintettel, még további emelkedést várhatunk. Ez pedig az értékesítésnél terményeink versenyképességét mindenestre hátrányosan befolyásolja, s mezőgazdáinkra nézve annál aggasztóbb körülményt képez, hogy a termelő államokban általában beállt kedvező fordulat következtében, a gabonaárak szálló irányzata aligha nem állandó marad.

Ily körülmények közt újra mind hangosabbá válik gazdáinknak azon óhaja, hogy a nagy munkaidőre a katonaságnak legalább egy része haza bocsáttassék. Igen sok munkaerő vész el a laktanyában gyümölcsötlenül, míg mezőter-

ményeink versenyképességét épen a munkaerő hiányából származó magas termelési árak kockáztatják. E vizás helyzetben könnyen lehetne segíteni a lekötött munkaerő felszabadítására által. Az eszme ellen rendesen fölhozott érv, hogy ez eljárás a katonaság fegyelmét rontaná, nem állhat meg. Az ötvenes években az ország egyes részeiben gyakorolták ez eljárást, holott akkor bizonyára még kényesebbek voltak a katonaság fegyelme- és szellemére.

Rendesen ez idő tájban szokta a gazda gondjait foglalkoztatni a gabonaszállítás kérdése is. Tudjuk, hogy terményeink értékesítésének egyik fő feltétele mindig az volt, hogy gabonánkat más termelő államok megelőzésével is könnyen vetessük az irányadó piacokra. Ez évben az első feltételtől valószínűleg elestünk, mert a tenyészet fejlődése körülbelül kétféle héttel visszamaradt. Annál fontosabb reánk nézve a második feltétel, a vasúti szállítás eddig tapasztalt nehézségeinek elhárítása, a mit már most ajánlunk az illetékes körök figyelmébe.

Az elemek hatása úgy szólván a döntő mezőgazdaságunk évi mérlegénél, — hideg, meleg, eső, szárazság, tűz, víz a legfontosabb tényezői az eredménynek s ezért a gazda, különösen ilyenkor indokolt aggodalommal tekint az időjárás szeszélye elé, melynek egy nyilvánulása elég, hogy egész évi munkásságát és szorgalmát egy csapással tönkre tegye.

Az időjárás szeszélye s fordultai ellen tényleg nincs hatalma a gazdának védekezni, bármily nagyot is fog meg létrehozni emberi elme, — az mindig egyik legfontosabb tényezője lesz a sikernek vagy a munka eredménytelenségének; a gabona termés sikertelensége ellen való védekezésnek csak egy módja van, lehetőleg megszüntetni azt a kizárólagosságot, melyet mezőgazdáink még ma sem tudnak lekiüzdeni, — a kizárólagosságot a gabonatermesztésben. Csak az okszerűen üztött mezőgazdasággal kapcsolatos iparágak legszélesebb körű kifejtése gazdáink részéről adhat kárptólást a termelőnek azért a veszteséggért, amit az időjárás szeszélye folytán szenved.

Nem szabad gazdáinknak arra az egy kockára tenni fel egész évi munkájuk gyümölcsét, egész évi megélhetésüket: vajjon beüt-e a buza, zab, kukorica, árpa termés.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Mámor.

Ereszkedik az alkony pírja,
 Felleg borul, sötétedik —
 Hajrá fiúk, bort a pohárba,
 Igyunk, vigadjunk reggelig!
 Ma még piros bor szítja kedvünk,
 Vörünkben kedv s erő buzog,
 Holnap tán kiterítve felszünk
 S némán bolygatnak felettünk
 Sötét árnyékú ciprusok.

De hogy mi lesz, minnek keresned!
 Hiszen a perc még a miénk,
 Mienk a dal, a lány, a serleg,
 S a mámor, mely bennök kereng,
 S míg ennek aranyos kódében
 Elménk káprázattal mulat,
 Hiába gyül felhő az égen,
 E csalfa fény győz a sötéten
 És kedvünk egyre szilajabb.

Hajrá fiúk, sohase bánjuk,
 Hogy kótyagos lesz a fejtünk,
 Ha mindig józan fejjel járjuk,
 Nyomorúság az életünk,
 Szerelme nőnek, lángja bornak
 Hittány mint a föld más pora,
 Mi benne kéjt, gyönyört lobogtat,
 Mitől sziveink feldobognak,
 Az egyedül csak mámor.

Incédy László.

Az én statisztikám.

Önhöz szólok kedves szerkesztő uram.
 Szeret ön a statisztikával foglalkozni? Nem? Én se!

Pedig azt hiszem, hogy az univerzitáson ön is hallgatta in illo tempore azt a kedves kollégiumot, valamiképen uri magam is hasonlómod cselekvék. Igen ám! Csak hogy én sosem jártam el az előadásokra! Vagy ön se? No hát akkor már határozottan állíthatom, hogy egyforma nagy statisztikusok vagyunk!

De még se! En mégis nagyobbak tartom magam; nem régen ugyan, — csak a „Bácska“ keddi számának a megjelenése óta — de azért mégis nagyobb statisztikus vagyok. Képzelve kérem, a keddi lap megjelenése óta egy fölötté érdekes statisztikai tanulmányt foglalkozom. No egyelőre csak ugy az ebéd utáni szieszta és a vacsora utáni szieszta... pardon poharazások közben; de nem lehetetlen, hogy német professzor módjára kötetes munkát írok felőle és pályázok vele az akadémiánál. Mondom, nem lehetetlen.

A tanulmányom csak lokális jellegű, de fölötté érdekes annyira, hogy elolvassák majd mindenütt ebben a statisztikus világban.
 Érdekes pedig azért, mert a tanulmányomban kevés a numerus és valamivel több a leány; kevés numerusból sok a konzekvencia.

De mert látom, hogy már redaktor uram is érdeklődni kezd a tárgyam iránt, hát elmondom a tanulmányom velejét.

Megiródtott a mult számban, — ott a város közállapotairól szóló száraz sorok között — hogy május havában a mi új templomos városunkban 39 fiú és 33 leány született, tehát hattal több fiú mint leány. Megiródtott továbbá, hogy ugyanebben a hónapban 23 férfi halt meg és csak 21 nő, tehát ismét kettővel kevesebb nő halt meg mint férfi.

Hogy mit akarok ezzel mondani? Figyeljen csak és bámúljon az én kétségbeesésem, mert a beszédem végével ki fog sülni, hogy én e numerusok fölötté máris

kétségbeesem. Nos hát 6-al több férfi született, mint nő és kettővel kevesebb nő halt meg mint férfi, így tehát pontos statisztikai adataim azt mutatják, hogy a május havi zárlat: nyolc plusz a férfiakban. Mit gondol szerkesztő ur, ha a többi hónapok is így végződnek, hová jutunk mi férfiak? Hiszen én abban a kéjes álomban ringatódtam mindig a régi számadatok alapján, hogy a lányok száma egyre nő és nő és így napról-napra nagyobb a választék. Most meg hirtelen fordul a sors kereké és... és elgázolja az én szép álmaimat! Mert — bevallom őszintén a botorságomat — magam is szándékozom valaha megnősülni (no majd idejével.) Most a lányok száma apadásnak indult és most majd ók válogatnak mi bennünk, ók mi bennünk és nem mi ók bennük! Borzasztó állapot lesz ez ránk férfiakra! oda lesz a válogatás iránti ósi jussunk!

Mert... hiszen könnyű önnek mosolyogni a szegény ember baján, ön már nős... mert így fűzöm tovább az én numerusaim sorozatát... Majd nem nevet, ha meghallgatja az egészet!... Képzelve, egy hónapban 8 a különbözet, egy év alatt az a kutya „84-as 96-ra“ nő és két év alatt már 192-vel billen meg az eddigi arány, vagyis két év alatt egyszáz és kilencvenkettővel többen leszünk mi férfiak, mint a nők. Pedig eddig még mindig ók voltak többen, mindig több lány született mint fiú!

És ha az Isten csak annyira segít meg bennünket, hogy megtartja a nyolcas számot állandó különbözetnek s nem emeli föl 16-ra, 32-re vagy a proféta tudja milyen nagyra, — akkor öt esztendő múlva már 480-al több lesz Zomborban a férfi mint a nő.

És én úgy terveztem, hogy öt esztendő múlva nősülök. Öt esztendő múlva, és ime akkor már 480 a különbség, ennyivel leszünk többen, mint a nők! Vajjon jut-e énnekem akkor menyasszony! És ha jut is, milyen jut, mert hiszen nem lehet válogatnom! Akkor már ók lesznek kevesebben, hát ók fognak válogatni, ók a lányok!

Erti már — egyetlen szerkesztő uram — megérti az én keservemet? Erti, hogy mért ejt kétségbe az a

Ujdonságok.

A főispánok Budapestén. A főrendiház reformja óta a főispánok nem érintkeznek oly sűrűn egymással; erre való tekintettel proponálta a múlt évi koronázási jubileum alkalmával Vay gróf, hogy az ország összes főispánjai ezután minden esztendő június 8-án gyülekezzenek egybe Budapesten és tiszteljenek a kormányt. Az idén lesz az első ilyen összejövetel. Wekerle miniszterelnök 7-én ebből a célból a székes fővárosba érkezett, hogy a főispánokat fogadhassa. — Sándor Béla főispánunk is a fővárosba utazott az alkalomból.

Koronázási ünnepség. Gimnáziumunk e hó 8-án, Ofélségeik, a király és királyné megkoronázásának 26-ik évfordulóján iskolai ünnepséget rendezett. Az ünnepség a reggel 8 órakor tartott istentisztelettel vette kezdetét, mely után az ifjúság és tanári kar a gimnázium tornacsarnokába tért vissza, hol elsőnek a gimn. zenekara adta elő Kölcsey „Himnusz”-át. Aztán Gerevics Gusztáv igazgató mondott egy tartalmas beszédet, méltatva az ünnep jelentőségét, melyet valóságos családi ünnepné avat az általános szeretet, melylyel Ofélsége iránt az egész magyar nemzet viselkedik. Majd Singer Emil VII. oszt. tanuló szavalt el Vörösmarty Mibály „Himnusz”-át, az ünnepséghez illő komoly pathosszal. Utána Temesváry János tanár tartott egy tanulságos felolvasást, melyben érdekes történelmi visszapillantást vetett az utolsó negyedszázad küzdelmeire, kiemelve Ofélsége alkotmány- és békeszeretét. Aztán az ifjúsági dalára szép éneke, végül a zenekar fejezte be a lélekemelő s az ifjúságra szerfölött nevelő hatású hazafias ünnepséget.

Kereskedelmi iskolánk és a koronázási ünnepély. Kereskedelmi iskolánk is megünnepelte a koronázási évfordulóját. Az ifjúság énekek, szavatokkal és alkalmi felolvasással adott kifejezést hazafias érzelmeinek. Az iskolai ünnep igen emelkedett hangulatban folyt le.

Fölvételek a kalocsai papnöveldebe. A kalocsai érseki papnöveldebe az idén felveendő ifjak vizsgálata Kalocsán július 4-én fog megtartani. Jelentkezhetnek oly ifjak, kik a gimnázium 4—8. osztályait jeles sikerrel végezték, az egyházi pályára hivatást érznek, fegyelmen és erkölcsei magaviselettel és ép egészséggel bírnak. A pályázni akarók abbéli szándékukat június hó 10-ig benyújtandó és keresztlevéllel, időközi iskolai és orvosi bizonyítvánnyal fölserleendő folyamodványukban előlegesen jelentésként be s ha e kérvényükre tagadó választ nem kapnak, a tanév végén nyerendő iskolai bizonyítvánnyal ellátva, július hó 3-án az érseki hivatalban személyesen jelentkezzenek.

Fölvételek a kalocsai nőtanítóképzőbe. A kalocsai érseki nőtanítóképzőbe felveendő növendékek vizsgálata folyó évi július hó első napjaiban Kalocsán fog megtartani. A vizsgánapok iránt minden folyamodó külön fog értesítetni. A fölvételi vizsgán minden jelentkező személyesen tartozik az évvégi bizonyítvánnyal megjelenni és írásbeli és szóbeli vizsgát tenni a következő tárgyakból: vallás, magyar nyelv, számtan, a hazai történelem és a földrajz alapjai. Megjegyeztetik, hogy az 1. osztályra csak olyan ép testű és egészséges pályázók jelentkezhetnek, kik életkoruk 14. évét már betöltötték és a polgári leányiskola 4 ik vagy a felső népiskola 2 ik osztályát sikeresen befejezték. Ösztöndíjségélyért, mely a felvételi vizsga után osztatik ki, folyamodni óhajtok keresztlevéllel, az első felvétel tanodái és a lekész által is aláírt szegénységi bizonylattal felszerelt kérvényeiket június hó 15-ikéig nyújtás be.

Egészségügyi vizsgálat. Chyzer Kornál osztálytanácsos és Feuer Nánán egészségügyi felügyelő a szabadkai szemkórház megtekintése és a trachoma-járvány megállítás iránti intézkedések megtétele végett Szabadkán időznek.

Elnökválasztás. Gyirits Milán csuroghi igazgató-tanító, a megyei tanfőnök és helyettes elnöke, ezen tisztségéről leköszönt, helyébe Jozsits Kuzmán szabályi tanító lett egyhangulag megválasztva.

A zombori vidéki róm. kath. tanítóegylet új elnöke. Nemrégiben megtartott közgyű-

lésén a zombori vidéki róm. kath. tanítóegylet, a néh. Puck István apatini plébános halálával megüresült elnöki tisztre, Lajthay Nep. János kupuszinai plébánosot választotta meg. A ki ismeri Lajthay urat — írja egy tanfőrfü — és tudja mennyire becsült a tanítókat és hogy a tanügy iránt nemcsak érdeklődik, hanem annak felvirágzásán tényleg készséggel fáradozik és örömmel csatlakozik hozzá, midőn a választáshoz, ugy az egy letnek mint pedig az új elnöknek ösztönöz gratulálunk, annál is inkább, mert Lajthay paedagógiai ismereteinél fogva ez állásra valóban hivatott. — Ily elnök és Mészner J. ker. esperes és alelnök vezetése mellett ugy az egylet, mint kerületünk tanügye, szépen fog fejlődni, különösen akkor, ha munkédünkben az új elnök szép programbeszéde szellemében járunk el.

A szabadkai országos tűzoltó-kongresszus előmunkálatai serényen folynak. Szabadka város nagy előkészületeket tesz a vendégek fogadására s a költségekre 3000 frtot szavazott meg. Augusztus 12-én ünnepélyesen fogadják a vendégeket, 13-án lesz a szabadkai tűzoltó-testület zászlójának felszentelése és utána a kiállítás megnyitása, 14-én az országos szövet-ség közgyűlése s utána a tűzoltók versenye. Végül a vendégek kirándulnak a paliesi fürdőbe s ott vig mulatozással fogják befejezni a nagyszerű ünnepségeket.

Halálozás. E hó 7-én reggel 9 óra tájt a következő sürgőnyt kaptuk Apatinból: „Schmausz Antal községi tanító legnépszerűbb s legkedveltebb tagja tegnap este meghalt. A hirt megbízható kezéből kaptuk, el kellett hinni annak szomorú tartalmát, bármilyen meglepő volt is az. Schmausz Antal dr., a közép egyik legkeresettebb ügyvédje volt, alispánunk öccse; egyike azoknak, a kik már rokonszenves megjelenésükkel, tapintatos, finom modorukkal is megnyerik maguknak az embert. Nemcsak Apatinban volt ő népszerű, hanem az volt a messze környékben is. Hirtelen bekövetkezett halála mindent a legnagyobb részvételt kelti ismerősei körében. — Itt adjuk a család gyászjelentését: Özv. Schmausz Antalné szül. Wundszám Cornélia mint neje, valamint özv. Schmausz Károlyné szül. Rédl Szidonia mint édes anyja a maguk és az alulírottak nevében is mély fájdalommal jelentik, hogy dr. Schmausz Antal gyakorló ügyvéd, tb. vármegyei ügyész, Bács-Bodrogh vármegye törv. hat. bizottságának, állandó és központi választmányának, valamint Apatin községi képviselő-testületének tagja, az apatini községi iskolaszéknek és daláregyületének elnöke, f. évi június hó 6-án rövid szenvedés után esti 7^{1/2} órakor szívizületlődés folytán, élete 37-ik és boldog házassága 9-ik évében hirtelen meghalt. A kedves halott hült tetemeit csütörtökön f. é. június hó 8-án délutáni 2 órakor saját lakházából fogják az apatini r. kath. sírkertben levő családi sírboltba elhelyezni, lelke tövéért pedig, az engesztelő szt. mise áldozat ugyancsak f. é. június hó 8-án reggeli 9 órakor fog az apatini r. kath. templomban az Urnak bemutatni. Áldás és béke hön szeretettel fedhetlen halott halmaira! Schmausz Endre, Schmausz férj. Turkovics Luiza, Schmausz Sándor, testvérei. özv. Wundszám Sándorné szül. Kekezovits Cornelia, anyósa. Wundszám Teréz férj. Rátai Tivadarné, Schmausz Endréné szül. Czirfusz Margit, Wundszám Ida, Wundszám Gizella, sógorinói. Turkovics Zsigmond, Rátai Tivadar, Wundszám Ferenc, sógorai. Temetése tegnap d. u. őrias részvét mellett ment végbe; Zomborból és a környékről az elhunytak számos tisztelője és jóbarátja jelent meg a végtisztességnél.

Áthelyezés. A szegedi főügyész Gyurkovics Lajos bajai járásbírói fogházörzömetestert a zombori törvényszéki fogházhoz helyezte át.

Halálozás. Medgyesy Arthur, bajmoki községi végrehabzó, hosszas szenvedés után e hó 5-én elhunyt. Evekkel ezelőtt betűszedő volt a boldogult s lapunk cíkeit is hosszú időn át szedte.

Fényes temetkezés. Szaralits Emil szabályi nagybirtokos mély gyász érte, 84 éves édes anyja e hó 2-án elhunyt. Temetése a község és a környék nagy részvéte mellett ment végbe. A gyászintézeteket a kovilli Miron fényes papi segédlettel pontifikálta, meghatározó gyászbeszédet is tartva az elhunyt fölött.

Hymen. Adám Dávid almási regálebélő, f. hó 4-én eljegyezte Schön Mór halasi kereskedő leányát, Fanni kisasszonyt.

A zombori dalárda Almáson. B. Almásról írják: F. hó 5-én a zombori dalárdának mintegy 15 tagja — Bajáról jövet, hol megénk koszoruk költőjének, Tóth Kálmánnak szoboralapja javára hangversenyt adott — az igénytelen Almás községet is megtisztelte nagybecsült látogatásával, s Almás értelmisége — bár kissé későn vette csak ennek híreit, mégis általános volt kedves vendégei iránti érdeklődése. Ezen érdeklődés már szombaton, f. hó 3-án nyilvánult, amidőn is küldöttsegileg fogadta Almás községe a Bajmokról a helybeli vasuti állomáshoz kocsin érkezett dalárokat, kik azután a 4 órai vonattal jött társaikkal csatlakozva Bajára utaztak. Vasárnap már aggodás fogta el szívünket a miatt, hogy a kedvezőtlen idő megfoszt talán bennünket a vendégek által szerzendő néhány kellemes óra élvezetétől. Ez aggodásunkat csak egy — a dalárok által bűfőn reggel hozzánk intézett megnyugtató távirata oszlatta el. — „Jönnék!” ez hangzott mindenfelé. A déli vonathoz ismét egy kis küldöttseg ment a kedves vendégek elé s 12 órakor — dacára az esős időnek — dalárokhöz illően — vigan láttuk már őket a községbe rohogni, hol a nagyvendéglőben az ő tisztelőitkre rendezett bankettra összejött almásiak üdvözölték őket. Ki sem pihenve az ut fátadalmait, — különbözően a három napi tour dacára is a vig kedélyű dalosnók — legnagyobb örömtükre egészen otthoniasan érezték magukat s még ebéd előtt volt szerencsénk egy-két művészielő előadott dalban gyönyörködni. 1 órakor vette kezdetét a 60 terítékű banket, mely alatt csakhamar megergett a tósztok árja. Először Arnold, közs. jegyző üdvözölte és éltette az almásiak nevében a szeretett vendégeket, majd Lovászy ur mondott köszönetet az almásiaknak a szíves fogadtatásért. Szép felköszöntöket mondtak még Rác S. és Horváth Ákos urak, valamint Noll bácsink a vendég dilettáns hölgyekre, általános feltűnést keltett Babér Lajos ur, az általa a dalnokokhoz intézett költői lendületű következő tosztjával:

Még ajkaton a dal diadala,
Még szívetekben az öröm mámore:
Költő emlékre dalolni dícsőség,
Lelketekben az öröm azért ég...
Zarándokútt vitt titeket oda,
Hol született megénk nagy dalnoka,
Dalolni voltatok Tóth Kálmán szobrára
Dalotokat a jó Isten meg is áldja. —
Ó volt a ki dalolni tanított
Bölcsőtök is dala mellett ringott.
Ha itt volna: kipirulna arca,
Benneteket kebelére zárna,
De mert itt nem lehet, közünk van szelleme.
Legyetek Almáson szívből üdvözölve!
Dalárdátokot az Isten éltesse!

A harsán „éljenek” után mindannyiszor egy-egy rövid, s ebéd után több szépen előadott nagyszabású dallal gyönyörködtettek bennünket a fátadaltalan dalárok. Azután csakhamar táncra perdt a vig társaság — s a falusi zene nem éppen mesteri hangja mellett eltartott a kedélyes mulatság 5 óráig. Ekkor — legnagyobb sajnálatunkra — elhagytak bennünket kedves vendégeink, hátrahagyva maguk után egy igen kellemesen eltöltött délután édes emlékeit.

Halálozás. E hó 4-én Szántova községben az össel megválasztott új tanító Fehér Lukács életének 21 ik, tanítóskodásának első évében, hosszu szenvedés után jobb létre szenderült, hült teteme pedig e hó 6-án nagy részvét mellett az ottani róm. kath. temetőbe vitetett. A boldogult Fehér József szántovai kántor-tanító fia volt.

Lótenyésztési jutalomdíj-osztás. A Bács-Bodrogh vármegyei „Gazdasági Egyesület” f. évi június hó 25-ik napján 0-Szivasági lótenyésztési jutalomdíj-osztást tart. Pályázhat minden Bács-Bodrogh vármegyei, Baja, Szabadka, Zombor és Újvidék városi tenyésztő, ha bélégtelen hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy az egy évnél fiatalabb esikóval bemutatott anyakancza a csikó születése előtt már sajátja volt, illetőleg, hogy az elővezetett 3 éves kancacsikó, 1—2 éves méncsikó és mén, az ellés idejében birtokában volt kancától származik és általa neveltetett. Az elővezetett lovak megbírálását, valamint az odaítélt díjak kiosztását a gazdasági egyesület lótenyésztő-bizottmánya eszközli. A pályázók kötelesek a kijelölt nap reggeli 7 órájáig a lovakkal a helyszínen megjelenni. A lovak összeírása után utólagosan jelentkeznek, a pályázatban nem vehetnek részt. A bírálat és díjak kiosztása az összeírás után tartatik. A díjak pénzbeliek és oklevelek. A tehetősebb tenyésztők csak oklevél-kitüntetésre számíthat. Díjak: I. Sikertűlt szópós vagy évesnél fiatalabb esikóval bemutatott anyakancák számára, melyek jól ápolot, értékes állapotban vannak és a jó tenyészkanakák kellekeivel bírnak: I. díj 100 korona, II. díj 80 korona, III. díj 60 korona, IV. díj 30 korona, V. díj 20 korona, VI. díj 10 korona. II. Három éves kancacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek: I. díj 60 korona, II. díj 40 korona, III. díj 20 korona, IV. díj 10 korona, V. díj 10 korona. III. Egy-két éves kancacsikók számára: I. díj 30 korona, II. díj 20 korona, III. díj 10 korona, IV. díj 10 korona. IV. Egy-két éves méncsikók számára: I. díj 20 korona, II. díj 10 korona, III. díj 10 korona, V. Mének számára: I. díj 30 korona II. díj 20 korona, III. díj 10 korona. Kelt Zomborban, 1893. évi június hó 4-én Schmausz Endre, elnök. Rombay Dezső, titkár.

Üresedés. Szászner Győző okl. jegyző, szabályi községi írnök, helyettes aljegyzőnek hivatott meg Adára s ezért előbbi állásáról lemondott. Az írnöki állásra a pályázat már meghirdetett. A választás a napokban fog megejtetni.

Lopás. Konyovits Ilia zombori lakos, disznókereskedő f. évi február 18-án 139 db sertésnek Pozsonyba való szállítása alkalmával Szabadka és Budapest között pénztárcáját 110 frttal, a sertések feladó levényének igazolási jegyével, Duna Szekcsőn Bánovits István nevére 1895/1892. jegyzőkönyvi sz. a. kiállított s Mohácsom m. évi december 19-én 2494. sz. a. az ő nevére 1039/1892. jegyzőkönyvi sz. a. kiállított s szintén Mohácsom m. évi december 19-én 2420. sz. a. az ő nevére hátíratolt egy 5 éves, vörös szőrű, fehér homlokú tehénről szóló marhalevelekkel együtt a vasuton ismeretlen tettesek ellopták.

Ahol sok a bába. A gyurgyevői községi szüléslézőn panaszkerénynt nyújtott be a szabályi szolgabíró-sághoz. Azt panaszolja, hogy nem bír megélni, mert a községben 17 kuruzsló nő foglalkozik bábasággal, angyal-csinálással és méregkeveréssel. A szolgabíró-ság a feljelentést áttette a járásbíró-sághoz s a szigorú vizsgálat iránt nyomban megtétetett a kellő intézkedés.

Medárd. Ha véleményben az a li-eső, ugy 40 nap és napon és öt éjjel eső megelégtelték. És in borult, erősen borult, az eső. Vajjon mit s rek, akik a legőregők közö, akik az időjárás mondan, hogy „jgy”, „erre még én sem emár, 40 napig borult. Vagy talán ez a pár.

Csöd. A zombor napokban Sztójkov Csödbiztos Fogler Béla dr. Fratrievisits-Aszt. határidő aug. 4. s a.

Ösztöndíj A városi tanács a városi törvényhatóságától hó 28-án 29. sz. a. b. földmives-iskolánál azben jövén, ezen állés. A tanítészetbe felveve tanításban részesítési éltetkor. 2. erős, egészsé fedhetlen erkölcsi magtanonc az apa elhalála az ő kilépését igényli, tik. Felhivatnak tehát óhajtták, hogy kellőkel ellátott kérvényük a városi tanácshoz ny Thurszky Jenő városi

Ingyen gyógy izben már említettűlt miniszteri rendelet a gyakorlatilag foglalkozó rendelhesenek a vágyógyászert a szegény-újabbban foglalkozott a az előbbi kettőt — né nek tehát a szegény Danninger Ádám, dr. János és dr. Pataj Árn a rendelést szabályozó

Művésze

Új napilap. részvénytársaság című tartották f. hó 5-én gazdasági egyesülető 600,000 korona alapító alapotok jegyeztek, 300 részvények bocsátána nyomdát és egy mince lapot létesít. Az új nap és technikai érdekek legembe fogja a magyár érdekeit részesíteni. A városi országos magyar érdeszét, a mérnök es kerülték ki. A vállalat kinevezettek: Baross István, Bujanovits Sándor, Förster Géza, Förster Kvassay Jenő, K. Lip Máday Izidor és Ney János hóban indul me lap közé már most is a tagjai csoportosulnak.

Ifj. Nagel Otto Muzem körül megjelent 2-ik füzte, mely ugy a kiállítás csinossága alkormányhatóságok felső hadtgyminiszterium hat szék felállításának és Ezután a szerző áttér a felsorolja a megyei és városi törvényhatóságok a törvényhatósági bizot közigazgatási bizottságo tendóit mint fejeletmi h és törvényhatóságokko felelősséget; az arvaszo a törvényhatóság iközeg a polgármesternek teend jogait a megyei pátadó k tagok felelősséget, és a községek című cikkbe előadása mellett ismer községi képviselő test szervezetét, az előjárás háztartás és községi ad és számvitel szabályait sának módját. A III ik te nevezetesen felsorolja a ismerteti a kir. járásbíró a kir. törvényszékek sz a kir. törvényszékeknek ügyekben; a fűmei kir pesti kir. kereskedelmi és hatáskörét; a kise bíróságok hatáskörét, a az ügybíró-ságokat, kiv bíróságok közül ismer bíróságának szervezte tartalmának gazdasági e munkát. Az „Ünügyvé fűzet 30 kr. Elővétel s fűzet 5 frt 40 kr.

nyolcas szám? És irti, hogy mért adtam fejemet erre a mélységes statisztikai tanulmányra?

Micsoda? ... Mit mond? ... Hiszen ez pompás! ... Hogy pl. Apatinban is vannak lányok? És én erről megelégedtem! Már hogyne volnának, hiszen széles a megye, széles az ország! Hadd csókolom meg érte kedves szerkesztő uram!

Híába, mégis csak meglátszik rajtam, hogy a statisztikai órát a „Központi” ban vagy a „Mintapincében” töltöttem. Nem ér semmit az én statisztikai tudományom, önnek adom az elsőséget szerkesztő uram.

Marczi Pán.

APRÓ HIRDETÉSEK.

— Gyors tempóban mézirt modern novella. —

Jenő 28 éves, széke.

Ilonka a felesége, barna.

Béla 30 éves, barna.

Margit a felesége, széke.

Jenő egy szép reggelen felteszi magában, hogy felesége tudta és beleegyezése nélkül egy kis ártatlan s mindamellelt igen modern tréfát csinál a házon kívül.

Titkába csak Béla barátját avatja be s másnap közzéteszik az első kishirdetést:

„Egy 28 éves, csinos széke fiatal ember ezen az uton óhajtt csinos barna nővel megismerkedni. Cél: kellemes szórakozás. Levelek e lap kiadóhivatalába „28 éves” jegy alatt kéretnek. Diskretio biztosítottik.”

Ilonka fiatal asszony és mint ilyen kíváncsi. Aki pedig kíváncsi, az a kishirdetéseket is elszofta olvasni.

— 28 éves? csinos, széke? Hm! Nem is olyan rossz: gondolja magában. Hátha megtréfálnam?

Rögtön leltl írni: „28 éves.” Egy csinos, barna menyecske hajlandó az ismeretségre.”

Titkába beleavatja Margit barátját s előre jóízűt nevetnek a nyerendő válasz felett, ami a legközelebbi számban így jelenik meg:

„Csinos barna menyecske kéri „28 éves”, hogy holnap este 6 órakor az egyetem-téren, lövész utca sarkán, megjelenni sziveskedjék.”

— Ah! tehát rendez vous! kiáltanak fel Ilonka és Margit. Pompás, pompás!

Rögtön kifőzik a cselt: Ilonka barna, Margit világos széke.

Margit elmegy a rendezvousra s az ott várakozó széke fiatal embert jól megéneve, Ilonkához megy referálni.

Ezalatt Jenő megkéri Béla barátját, aki barna, hogy a rendezvousra menjen helyette el s jöjjön fel hozzá referálni. Ő addig hon marad, minden esetleges gyanút elkerülendő.

— Őt perc óta vár türelmetlenül a barna menyecske, minden feléje közeledő nőt erősen szemügyre véve.

Egyszer csak az egyetem-tér felől jönni lát egy nőt, aki figyelmesen vizsgálódva egyenesen felé tart.

— Ez az — gondolja magában és vár rendületlenül. Margit sietve megy el és amint egymást felismerik, mindegyik egy hangos „ah”-ba tör ki.

Az első meglepetés után Béla magyarázatot kér s az újdt his menyecske mindent fölfedez, aminek bizonyítására fölhívja Béla Ilonkáékhoz.

Itt aztán újból összezavarodnak s kistül, hogy Jenő és Ilonka a hibásak, akik közt már majdnem érzékeny családi jelenet fejlődik ki, mikor Béla közbe vág:

— De az istenért gyerekek. Hisz az egész csak tréfa volt, Jenőnek sem lehetett komoly a szándéka, mert hisz közölte velem s Ilonka sem akart rosszat, mert titkába mindjárt bevattta Margitot s legfeljebb azon lehet kacagni, hogy mind a négyen felsültünk! A tanulság pedig: a férfiek ne írjanak apró hirdetéseket, mert ellehetnek rá készülve, hogy feleségük fog rá felelni.

Erre aztán kiegyenlítődték a differenciák s az illatos thea mellett még csak ezután mulattak jól a szókék és barnák elcserelődésén. Végre pedig az illető lapszámokat ünnepélyes autodafén elégették...

Don Morgó.

Medárd. Hogy-hogynem, gyökeret vert a közvéleményben az a hit, hogy ha Medárd napján esik az eső, úgy 40 nap és 40 éjjel fog esni még utána. Őt napon és öt éjjel esett már, itt-ott pár órányi megszakítással, a föld tele itta már magát és a gazdák untig megelégedtek. És imé ma, csütörtökön, Medárd napja borult, erősen borult, helyel-közül esőpög is egy kicsit az eső. Vajjon mit szólnak most ehhez azok az emberek, akik a legöregebbek közé számítják magukat, azok közé, akik az időjárás minden szeszélyére rá szokták mondani, hogy „így és így volt régen”, vagy hogy „erre még én sem emlékszem”, — mit szólnak most már, 40 napig borult és esőpögös égbolt alatt járunk? Vagy talán ez a pár csöpp eső még se számít?

Csöd. A zombori kir. törvényszék esodót nyitott a napokban Sztójkov Luka helybeli rófoskereskedő ellen. Csödbiztos Fogler Béla törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Fratricsevits-Aszt Vince zombori ügyvéd. Bejelentési határidő aug. 4. s a felszámolási szept. 7.

Városi ügyek.

Ösztöndíj az adai földmivés-iskolába. A városi tanács a következőket közli: Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1885. évi február hó 28. és 29. sz. a. hozott határozatával az adai m. kir. földmivés-iskolánál alapított két ösztöndíj állás üresedésben jövén, ezen állásokra ezennel pályázat nyitattik: A tanintézetbe felveendő növendék ingyen tartás és tanításban részesítetik. Megkivántatik: 1. betöltött 17 éves életkor. 2. erős, egészséges testalkat. 3. irni-olvasni tudás. 4. fedhetlen erkölcsi magaviselet. 5. az iskolába felveendő tanonc az apa elhalálása esetén ha a vagyon kezelése az ő kielégését igényli, minden kötelezettség alól felmentetik. Felhivatnak tehát mindazok kik eme állást elnyerni óhajtnak, hogy kellőképp felszerelt szabályszerű béléggel ellátott kérvényüket f. évi június hó 30-ig bezárólag a városi tanácshoz nyújtsák be. Bővebb felvilágosítást Thurszky Jenő városi tanácsnok ur adand.

Ingyen gyógyszer a szegényeknek. Egy ízben már említettünk, hogy a városi tanács — egy miniszteri rendelet alapján — fölhatalmazott a magán-gyakorlattal foglalkozó orvosok közül kettőt, hogy szintén rendelkezzenek a város költségén kiszolgáltató gyógyszerrel a szegényeknek. A napokban ez ügyvel újabb foglalkozott a tanács és — kevésnek találván az előbbi kettőt — még két orvost jelölt ki. Rendelhetnek tehát a szegényeknek ingyen gyógyszert: dr. Danninger Ádám, dr. Donoslovits Vilmos, dr. Duchon János és dr. Pataj Ármin. Megkapták ezek egyszersmind a rendelést szabályozó miniszteri utasítást is.

Művészet és irodalom.

Uj napilap. „Hazánk” irodalmi és nyomdai részvénytársaság címmel alakuló új vállalat, alapítói tartották f. hó 5-én Budapesten az országos magyar gazdasági egyesületben értekezletüket. Az új vállalat 600,000 korona alapítókéivel indul meg, melynek felét az alapítók jegyezték, 300,000 koronára pedig 400 koronás részvények bocsájtának ki. Az új vállalat egy nagy nyomdát és egy minden párton kívül álló politikai napilapot létesít. Az új napilap főcélja a magyar gazdasági és technikai érdekek jutására hatni közzé, s kiváló figyelembe fogja a magyar földművelő és földmivelő nép érdekeit részesíteni. A vállalatot létesítő mozgalom vezetői: az országos magyar gazdasági egyesület, az országos erdészeti, a mérnök és építész egyesület tagjai közül kiteríttek ki. A vállalat igazgatóságába az első 3 évre kineveztettek: Baross Károly, Bedő Albert, dr. Bernáth István, Bujanovits Sándor, Cserháti Sándor, Fábrián János, Förster Géza, Förster Lajos, Hollán Ernő, Kiss István, Kvassay Jenő, K. Liptay Sándor, Losonczy Mihály, Máday Izidor és Ney Béla. Az új napilap 1894. év január hóban indul meg s közéje mint teljesen független lap közé már most is a magyar journalisztika legjelesebb tagjai csoportosulnak.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapest, Muzem körút megjelent Kórr Alajos „Ünügyvéd”, jének 2-ik füzeté, mely egy tartalmának gazdagsága, mint a kiállítás csinosága által tűnik fel. A 2-ik füzet a közös kormányhatóságok felsorolása mellett ismerteti a közös hadügyminiszterium hatáskörét, a közös állami számvevőszék felállításának és a kabineti iroda működési körét. Ezután a szerző áttér a törvényhatóságok ismertetésére, felsorolja a megyei és törvényhatósági joggal ruházott városi törvényhatóságokat, ezek jogi természetét, szervezetét, a törvényhatósági bizottság szervezetét és hatáskörét, a közigazgatási bizottságot és teendőit a közigazgatás terén, teendőit mint fegyelmi hatóságnak, viszonyát az államhoz és törvényhatóságokhoz, tagjainak kötelezettségét és felelősségét; az arvaszék hatáskörét; ismerteti a főtűgyész, a törvényhatóság iközvegeknek, az alispánnak, jegyzőknek, a polgármesternek teendőit, a törvényhatóságok különös jogait a megyei pótadó kivetése tekintetében; a bizottsági tagok felelősségét, és a fegyelmi eljárás szabályait. A községek című cikkben a községek jogtermészetének előadása mellett ismerteti a községek hatáskörét; a községi képviselő testületnek, községi elöljáróságnak szervezetét, az előjáróság felelősségét, a fegyelmi, községi háztartás és községi adók kivetésének, pénztári kezelés és számvitel szabályait, valamint a községek átalakításának módját. A III-ik fejezet a bírói hatalmat tárgyalja, nevezetesen felsorolja az első folyamodású bíróságokat, ismerteti a kir. járásbíróságnak szervezetét, hatáskörét; a kir. törvényszékek szervezetét és hatáskörét, különösen a kir. törvényszékeknek hatáskörét sajtó ügyekben, bányai ügyekben; a finnei kir. törvényszék hatáskörét, a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszék szervezetét és hatáskörét; a kisebb peresügyi bíraskodást, eme bíróságok hatáskörét, a községi bíraskodást; felsorolja az ügybírókat, kivételes bíróságokat és a különleges bíróságok közül ismerteti az osztrák m. bank választott bíróságának szervezetét és hatáskörét. A 2-ik füzet tartalmának gazdagsága még inkább ajánlatóbbá teszi e munkát. Az „Ünügyvéd” kapható füzetenként, egy-egy füzet 30 kr. Előfizetés útján 9 füzet 2 frt 70 kr. 18 füzet 5 frt 40 kr.

Gerevics Gusztáv beszéde.

Tartotta a zombori állami gimnáziumban 1893. évi június hó 8-án. a koronázási emlékünnepeken.

A magyar nemzet összes hű fiai, a Monarchia mindkét államának hű polgárai ünnepelnek a mai napon, mint a nemzeti ünnepként megszentelt koronázási évforduló napján; ünnepi dísz öltözött mindenki és az ünneplőket az érzelmi közösség szétszakíthatatlan szálai egy nagy családdá egyesítik, mely jobbágyi hódolat- és azon pietas- és őszinte szeretettel járul a mai örömnapp felséges tárgyához, mely méltán megilleti I. Ferencz József apostoli királyunkat, mint a jelenkor egyik legnagyobb alakját s Európa legnépszerűbb, legalkotmányosabb fejedelmét, a kinek bölcs uralkodása állami életünk fejlődésére a legnagyobb hatással van, és a kibén az uralkodói és emberi erények ragyogó és magasztos mintaképe csodáljuk.

De apostoli királyunk iránti csodálatunk ne legyen tétlen, hanem keltse fel saját energiánkat, tetterőnkét s mindnyájan igyekezzünk megvalósítani apostoli királyunk nemes szándékát, intencióit s magasztos ideálját.

Munkával párosult szellemi fensőbbesség, erkölcsösség s vele karöltve testi épesség, kultúra, képezik a népek és államok erejét. Ma inkább mint valaha és a kor haladással, fokozottabb mértékben. Még a régi idők barbár maradványa, a mai napig elmaradhatlan háború is azon nép fegyvereiből szegődik diadalával, melynek a jelzett tulajdonok képezik sajátját.

Fegyelmезeten ész, türes szív, csak követel, de nem ad; csak fogyaszt, de nem szerez, csak a számot növeli, de erőt nem kölcsönöz.

Kialakulatan vagy átmeneti fokon álló társadalmak és államok a szerint nyerneik szerencsés pozícióit, izmosodnak meg s aratnak sikert, amint helyes vagy félszeg irányban vezetik közoktatásukat s a nevelést, amint összhangba tudják hozni a szellemi képzettséget az anyagi jólét tényezőivel, materiális kulturával: a földműveléssel, iparral és kereskedelemmel, vagy pedig a hogy mindezeknek összehatását megzavarják.

Nem kicsinyeljük a népevelést, de a társadalmi, nemzeti és állami életben fölünyt és vezérszerepet követelünk a gimnáziumoknak. Ezek adják az értelmi osztály zömét, irányozzák az alsó népréteget s fejlesztik magukból a társadalmi és állami élet legfelsőbb hajtását és virágát: az akadémiai oktatás sikeres megvalósítását.

Egészséges értelmi osztály kinevelése és kiképzése a középiskola retortáin nagy siker, a melyet sem a népevelés nem eszközölhet, sem az egyetemi magas niveau nem pótolhat, a gimnázium előmozdithatja mindkettőt.

Ezért rendkívül fontos a középiskolák hivatása és szerepe az államban.

A magyar állam intensív gyarapodást igényel. Befejezetlensége, nyílt kérdései, égető szükségai, a múltból örökölt sebei és gyöngéi nagy értelmi belátást, bölcs politikai irányzást, az egész társadalom egészséges átalakítását és fejlesztését követelik.

Az erőkifejtés e nagy gépezetében egy ily fontos szerep jut a gimnáziumnak, melynek alapítása által apostoli királyunk oly nagy jótéteményben részesítette e várost a annak ifjuságát.

Iskolai ünnepegyünk jellegének megfelelő módon úgy járunk el, hogy hálás emlékeztünkbe visszaidézve apostoli királyunk e jótéteményét, lelki szemünk elé idézzük apostoli királyunk azon nemes szándékát, intencióit és megvalósítását, melyet kifejezésre juttatni és megvalósítani kívánt a gimnázium létrehozása által, valamint azon feladatot, mely gimnáziumunkra hárul.

Apostoli királyunk azon meggyőződésnek adott erőteljes kifejezést e gimnázium alapításával, hogy a népnek erkölcsi és jellemét csak egy jó általános műveltség nemesítheti, mely műveltségről ott lehet szó, ahol nem csupán az ész és tudás műveltetik, hanem a többi lelki tehetség is kellő kiképzésben részesül vallás-erkölcsi esztétikai irányban.

A nevelés és oktatás tökéletes megoldása, a felfeljárjó ifju nemzedék teljes kiképzése tiszta erkölcsben s nemes jellemben s alapos tudományosságban, megszkotatása a munkásságra, sőt mi több, a munka megkedveltetése, a téltlenség meggyűlölése, ez a nagy feladat, melynek tökéletes megoldása a gimnáziumra elengedhetetlen kötelességül hárul.

A nemzet szellemi és erkölcsi erőgyűjtésének fontos munkája a gimnáziumban megy végbe, azon fontos munka, mely megbizható, tettvagyó új nemzedéket ad a hazának a béke és válság idejére egyaránt. Tehát a haladásnak minden néppel közös szükségén kívül speciális állami és nemzeti érdekeink is arra utalnak, hogy magasabb eszmény után törjünk; hogy a gimnáziumot végzett tanuló birtokában legyen a műveltség legfontosabb elemének t. i. a hazafias érzésnek. A gimnáziumot végzett tanuló akkor bizonyítja be, hogy azon jó mag, melyet a mi jó, feladata magaslátán áll s főleg hazafias szellemű oktatásunk által elvetettünk, nála termékeny talajra és nem kösziklára esett, ha nemcsak a tovább képzésre való képesséssel távozott a gimnáziumból, hanem megszerezte azon legnagyobb értékű kincset is, mely a gimn. oktatás útján szereshető t. i. a hazafias érzést, ha szívében állandó otthont találunk az apostoli király iránti törhetetlen hűség mellett a haza iránti szenvedélyes szeretetet és hálát, és a magyar nemzet iránti ragaszkodás érzelmei és ha ily hazafias érzelmek és szellem nyomait fogja feltüntetni minden tette, működése. Ha ily hazafias szellemben fog majd mint a magyar intelligencia leendő művelt tagja a maga részéről is közreműködni a hazai és nemzeti műveltség terjesztése és megizmosításában, és ily uton apostoli királyunk nemes intenciói megvalósításához is hozzájárul, háláját legméltóbb módon fogja feltüntetni apostoli királyunk iránt, kinek jótéteményét e gimnáziumban élvezni szerencsés volt, és bizonyosságot fog tenni arról is, hogy gimnáziumunk a nemzet szellemi életében világító torony gyanánt ragyog!

Es most látát adva a Gondviselésnek azon kegyel méért, hogy minket azon szerencsés részesített, hogy épen a mi uralkodónk I. Ferencz József Ofélsége a bölcs, a jószágos, a legalkotmányosabb fejedelm, kit Isten sokáig éltesse!

Közgazdaság.

Szövet-cipó a bakáknak. A kereskedelemügyi miniszter ur f. évi 37059. számú és a honvédelmi miniszter ur 21632. számú leirata szerint ez évben 20,000

(buszezer) pár barna pamut vitorla szövethől való könnyű cipó lesz, a mult évben közzétett föltételek mellett a hazai kisiparosoktól beszerzendő. A cipók f. évi december végéig a budapesti honvédfőruhakarásban lesznek átadandók, a kereseti összeg azonban netalán törtéendő előbbi beszállítás esetén is, csak 1894. jan. első felében fog kifizettni. Az ajánlatok folyó évi június hó 15. napjáig az ipartestületek útján a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be. A további föltételekről a szegedi kereskedelmi és iparkamara készséggel ad fölvilágosítást.

Könnnyítések a svájci kivitelre. (A szegedi kereskedelmi és iparkamara közlése.) A kereskedelemügyi miniszter ur közli a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy a svájci szövetség tanács határozata szerint, hogy a Svájcba való bevittelnknél az ottani vámtarifának 104. tétele alá eső áruk részesülnek kedvezményes vámkezelésben a nélkül, hogy áruszármazási bizonylatok előmutatása kívántatnék. Ez áruk közül, a kamarai kerület kivételét érdeklőleg a következők cikkek emelendők ki: ásványvíz, hordó, fa, épületfa, durva csomagoló anyag puhafából, faárúk, galyespró, parkettáknak való deszkácskák vagy egyvezetlen padlóreszek, kész faárúk közönséges fából, nyers állapotban, nem festve, kádármunkák, asztalos és esztalgályos munkák, kosárkötő áruk, durva, hámozatlan, hasítatlan vesszőből, disznószir, vaj friss állapotban, tojás, gyümölcs friss állapotban és aszalva vagy szárítva, főzések friss állapotban, a burgonya kivételével, buzaliszit, tengeri-liszit és hűvelyesből való liszt, ágytoll, szarvak, elkészítve, csontlemezek, fazekasárúk. Földoldotta továbbá a svájci szövetség tanács a származási bizonylatok előmutatásának kötelezettségét a 3. illetve 5 kgr. bruttó súlyig terjedő ruhasomogokra, ez a kedvezmény azonban nem alkalmaztatik órákra, óráreszekre, és külföldi szabad vámraktárból jövő árukra.

Katonai élelmezés szállítása. A pécsi csász. és kir. katonai élelmezési raktár parancsnoksága a szegedi kereskedelmi és iparkamarához megkötötte a Fehér-, Pest-Pilis-, Baranya-, Tolna-, Somogy- és Bács-Bodrogh vármegyékben a gyakorló táborozás idején beszállásolándó közös hadseregbeli és honvédségi csapatok részére 1894. évi január elsőtől ugyanazon évi december végéig, szükséges élelmezési és ellátási cikkek beszerzésére vonatkozó hirdetményt. E szerint a szállítványokra többek közt versenytárgyalás fog tartatni, július 7-én a budapesti élelmezési raktárnál, július 13-án a kecskeméti városi tanácsnál, július 27-én a szabadkai városi tanácsnál. A szállítandó tárgyak között van: kenyér, zab, széna, szalma, tizifa és kőszén. A részletes föltételek a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Szerkesztői üzenetek.

Bajm o.ki. Szivesen fogadjuk ajánlatát, tessék megkezdeni. Minthogy pedig a bemutatkozás önt illeti, mi figyelemmel kísérjük tudósításait s a lapot majd csak egy kissé később, az ismerkedés után fogjuk küldeni.

Naptár. Június.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-ország naptár
9 Pént.	Jéz. sziv. ü.	Felicián	28 Eutik
10 Szom	Margit	Margit	29 Teodozia
11 Vas.	A 3 Barnabás	A 2 Barnabás	30 C 2 Izác ap.
12 Hétfő	Ékes b. Ján.	Antónia	31 Herma vt.
13 Kedd	Pád. Antal	Tóbiás	1 Jun. Jusztin

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

NYILTTÉR.)

A zombori fogyasztási egylet mint szövethezet tisztelt tagjaihoz.

A május hó 28-án tartott közgyűlés kimondotta az egylet megszüntetését, hogy ez mit jelent, azt a kereskedésekben történt áremelkedések igazolják.

Az egylet több lelkes tagja által buzdítottva elhatároztam, hogy üzletet nyitok, amelyben az egylet célját tartva szem előtt, a tagnak jobb árúcsikkeket azon ár mellett fogom elárusítani, amely árakat az egylet megszabott, ezáltal elejét veszem annak, hogy az áruk túlfizessenek, sőt fötörékvésem oda fog irányulni, hogy a legtöbb árunál az eddigi árakat leszállítom.

Az egylet számos lelkes tagja megtisztelt már azon ígérétével, hogy bevásárlásaival törekvésemet támogatni fogja.

Mihelyt a sikert kilátásba helyező kellő biztosíték együtt lesz, az üzletet azonnal meg fogom nyitni.

Biztosítom az egylet tisztelt tagjait és a nagy közönséget a teljes mértékről, jó árukról és jutányos árukról, viszonzásul kegyes pártolásukat kérem.

Tisztelettel

Riebel Albert,

üzletvezető.

A volt zombori fogyasztási szövethezet igen tisztelt tagjainak helyben.

Bátorkodunk magunkat a szövethezet tisztelt tagjainak szives jóindulatába ajánlani, és kérjük, hogy bennünket b. megrendeléseikkel megtisztelni kegyeskedjenek, biztosítván a legelőnyösebb kiszolgálásról.

Kívánatra részletfizetés, és nagyobb bevásárlásoknál külön engedményes feltételek.

Zombor, 1893. június havában.

Kiváló tisztelettel

Weidinger S. és Zs.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

